

Apel privind excluderea votului unanim din proiectul de lege nr. 276 din 24 iunie 2013

Chișinău, 17 septembrie 2013

Prin prezentul apel, semnatarii solicită Parlamentului Republicii Moldova să modifice proiectul de lege înregistrat cu nr. 276 la 24 iunie 2013, prin care urmează a fi modificată Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Semnatarii solicită excluderea votului unanim pentru înaintarea candidaturii repetate la funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte a instanței judecătorești de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și înlocuirea acestuia cu sintagma „cu votul a două treimi din membrii săi aflați în funcție”.

Precizăm că la 24 iunie 2013 un grup de parlamentari au înregistrat proiectul de lege nr. 276 pentru modificarea și completarea Legii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Documentul prevede, printre altele, instituirea votului unanim pentru înaintarea repetată a aceleiași candidaturi la funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte a instanței judecătorești de către CSM Președintelui țării pentru numirea respectivei candidaturi. Potrivit autorilor proiectului, modificările propuse au scopul de a asigura un grad sporit de obiectivitate a CSM în procesul numirii și promovării în funcție a magistraților.

Semnatarii nu sunt de acord cu instituirea votului unanim din următoarele considerente:

- Nici Constituția Republicii Moldova, nici Legea cu privire la Guvern și nici Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului nu stabilesc categorii de decizii/hotărâri ale Guvernului sau Parlamentului urmează să fie adoptate cu votul unanim. Nu este clar de ce pentru puterea judecătorească se solicită instituirea unui cворum mai înalt, și anume votul unanim, într-un organ colegial.

- Instituirea votului unanim pentru propunerea repetată de către CSM a aceleiași candidaturi la funcția de judecător sau promovarea judecătorului, în esență, constituie o imixtiune în independența puterii judecătorești. Această imixtiune se datorează faptului că votul unanim al membrilor CSM impune acordul ministrului justiției, reprezentantul puterii executive în CSM, și a Procurorului General. Dependența carierei unui judecător de discreția executivului sau a procuraturii este incompatibilă cu independența justiției.

- Actele normative internaționale la care se face referință la fundamentarea proiectului de lege nu prevăd obligația statelor de a stabili la nivel național votul unanim cu referință la cariera judecătorilor în situații de tangență cu alte puteri ale statului, ci măsuri pozitive ale statului de întemeiere a deciziilor sale de a proteja împotriva numirilor judiciare pentru motive greșite.

Până în anul 2005, cariera judecătorilor era pusă la discreția totală a Președintelui țării. Este bine-cunoscut efectul dezastruos pe care l-a avut acel sistem asupra independenței justiției. Suntem convinși că astfel de practici nu ar mai trebui să se regăsească în Republica Moldova.

Instituirea votului unanim pentru propunerea repetată de către CSM a aceleiași candidaturi la funcția de judecător sau promovarea judecătorului va constitui un regres în parcursul Republicii Moldova spre crearea unui sistem judecătorec independent și responsabil. Mai mult, acest proiect de lege vine în contradicție cu obiectivele statuate în Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, care este documentul de politici principal care trasează direcția Republicii Moldova în sectorul justiției.

În același timp, semnatarii notează că CSM a avut o practică neuniformă cu privire la numărul necesar de voturi pentru adoptarea hotărârilor. Conform Legii cu privire la CSM, CSM adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor săi, cu excepția cazului în care CSM propune repetat pentru numire Președintelui sau Parlamentului aceeași candidatură la funcția de judecător, hotărâre pentru care este necesar votul a două

treimi din membrii săi. În ultimii trei ani, au fost observate situații când CSM a interpretat diferit sintagma „majoritatea membrilor săi”. CSM considera uneori că majoritatea urmează a fi calculată din numărul total al membrilor CSM, iar alteori din numărul membrilor prezenți la ședință. Pentru a exclude astfel de interpretări, propunem înlocuirea sintagmei din proiectul de lege cu sintagma „două treimi din membrii săi aflați în funcție”.

În concluzie, subsemnații, solicităm Parlamentului Republicii Moldova și fiecărui deputat în parte:

1. Să nu susțină substituirea sintagma „a două treimi din membrii” cu textul „unanim al membrilor săi” din art. 19 alin. (4) a Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,
2. Să substituie sintagma „a două treimi din membrii” din art. 19 alin. (4) a Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii cu sintagma „cu votul două treimi din membrii săi aflați în funcție”.
3. Organizarea dezbaterilor publice cu privire la acest subiect.

Persoana de contact: Ion Guzun, Centrul de Resurse Juridice, mob. 068272666 sau email ion.guzun@crjm.org.

Organizațiile semnatare:

Centrul de Resurse Juridice,
Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT),
Amnesty International Moldova,
Centrul de Investigații Jurnalistice,
Asociația „Promo-LEX”.